

Wojna domowa w Czadzie - przyczyny, skutki. Konflikt w Czadzie - opracowanie

Czad jest państwem śródlądowym położonym w środkowej Afryce. Niszcząca i trudna do przewidzenia w skutkach wojna domowa w tym kraju, swoje źródła ma w latach sześćdziesiątych XX wieku. Wówczas to bowiem nietolerancyjna polityka prowadzona przez ówczesnego prezydenta doprowadziła do wielu manifestacji i wewnętrznych walk.

W wyniku trwającej ponad dekadę wojny zwycięstwo odnieśli rebelianci. To wydarzenie również nie przywróciło spokoju w państwie, gdyż bezpośrednio po nim doszło do otwartej wojny pomiędzy przywódcami zwycięskich grup rebelianckich. Stawka była wysoka, gdyż doskonale zdawano sobie sprawę z tego, iż jest to walka o to, kto stanie na czele państwa. Zwycięstwo jednej z drużyn nie przyniosło – jak można było się spodziewać – spokoju temu krajowi. Wciąż wybuchały konflikty oraz coraz to nowe manifestacje tych, którzy byli niezadowoleni z ówczesnej sytuacji politycznej.

Po ponad dziesięcioletnich rządach doszło do zamachu stanu, w wyniku którego władzę objął przeciwny obóz. Pomimo, iż w Czadzie istnieje multicentryczny system partii politycznych, to i tak realna władza należy do prezydenta kraju oraz partii politycznej, z której się on wywodzi. Taka konstatacja niejako w sposób naturalny prowadzi do wniosku, że ogólna sytuacja społeczno-polityczna kraju jest daleka od stabilnej, a w związku z tym w Czadzie wciąż na nowo pojawiają się zamieszki i kolejne próby zamachu stanu. Dodatkowego powodu ku temu dostarczają bardzo słabo rozwinięte instytucje państwowe, rozumiane sensu largo oraz propagowanie korupcji na niezwykle dużą skalę (kraj ten znalazł się na siódmym miejscu spośród najbardziej skorumpowanych państw na świecie).

Swoisty „wierzchołek góry lodowej” stanowią również silne animozje pomiędzy wyznawcami islamu zamieszkującymi północną część Czadu a ludnością, która osiedliła się na południu tego państwa i w większości wyznaje religię chrześcijańską.

Wszystkie te determinanty pogłębiły tylko – już i tak wystarczająco napiętą – sytuację w państwie. Jedną z bardziej znanych powszechnie bitew, a jednocześnie okupioną wieloma ofiarami i licznymi zniszczeniami jest Bitwa pod Ndżamena, która miała miejsce w 2006 roku. Rebelianci sprzeciwili się wówczas polityce prowadzonej przez prezydenta państwa i rozpoczęli szturm na stolicę Czadu. Starcie to niosło ze sobą bardziej poważne konsekwencje, gdyż nastąpiło bezpośrednio po podejmowanych próbach zakończenia konfliktu pomiędzy Sudanem a Czadem. W wyniku takich działań tysiące sudańskich uchodźców nie mogło liczyć na uzyskanie bezpiecznego schronienia. Wówczas zginęło w walkach co najmniej 350 osób. Ndżamena ponownie została zaatakowana przez rebeliantów niespełna dwa lata później. Ten konflikt zbrojny, który jest wynikiem trwającego wiele lat kryzysu społecznego i politycznego w państwie przyczynił się do pogorszenia – już i tak bardzo trudnych – warunków humanitarnych. Jedną z konsekwencji stał się powszechny exodus mieszkańców.